

A STÁDIUM 28 KÖR második fórumát 2017. április 26-án tartotta, ezúttal a felsőoktatás kihívásairól

A fórum három előadása a felsőoktatás tevékenységi folyamatát követve a *bemenet* (a felvételek), majd a *belső folyamatok* (köztük kiemelten a képzés, kutatás, gazdálkodás, menedzsment) s végül a *kimenet*, a munkáltatói szféra oldaláról elemezte a legfontosabbnak ítélt kérdéseket.

Dr. Bazsa György professor emeritus (Debreceni Egyetem; az FTT és a MAB volt elnöke) hangsúlyozta, hogy a **felsőoktatás a társadalmi mobilitás igen fontos csatornája**, s ezért mind a kormányzat, mind a közoktatás, mind a felsőoktatás kiemelt feladata, hogy ennek széleskörű feltételrendszerét folyamatosan biztosítsa. Súlyos gond, hogy a **jelen oktatáspolitikai** több intézkedése viszont éppen **ez ellen hat**.

Az egyetemek eddig nem alakították ki a tömegképzéshez igazodó **hatékony oktatási módszereiket**. Részben erős elitképzési hagyományaik, részben a felvettek nagyon heterogén felkészültsége, sokuk mérsékelt szakmai ambíciója és szociális okok miatt is nagyon **magas a lemorzsolódás**, és még mindig sok a nyelvvizsga hiánya miatt bent ragadt diploma. Ez nagy kihívás mind a hallgatók, mind a hallgatói önkormányzat, mind az oktatók számára.

A magyar felsőoktatás egyik kardinális problémája a minden hazai és nemzetközi összehasonlításban, de abszolút értelemben is **nagyon alacsony állami támogatás**, amit ráadásul csak mennyiségi és nem minőségi, nem teljesítmény szempontok alapján oszt el a fenntartó.

Az előadó szerint csak akkor lesz érdemi előrelépés, ha a kormányzat **stratégiai ágazatként s nem költségvetési kiadásként** kezeli a felsőoktatást: egyénileg és társadalmi szinten megtérülő, sőt jelentős hasznot, fejlődést hozó **befektetésként**. Bemutatta, hogy a **nemzetközi értékelésekben nagyon rossz** megítélést kap felsőoktatásunk és oktatáspolitikánk.

Dr. Kovács Gergely egyetemi adjunktus, a Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi Felsőoktatási Kutatások Központja igazgatója az **intézményi autonómia és a felsőoktatás irányítása** kérdéskörét elemezte. Különböző menedzsment modellekkel és sokoldalú hazai felmérések adataival illusztrálta, hogy a **kancellári rendszer** önmagában nem feltétlenül rossz lehetőség a hatékony intézményi működés elősegítésére. Ugyanakkor a két éve nálunk bevezetett rendszer a szféra ellenérzését váltotta ki, mind a rendszer egészével, mind egyes kancellárokkal szemben, és ez nem látszik enyhülni. Ennek oka **az egyetemi ügyekben gyakran járatlan kancellárok egyetemektől teljesen független, sajátos szempontú** és ezzel már az indulás pillanatában **az autonómiát sértő**

kinevezése, valamint a kancellárok rendkívül **erős hatásköre**, ami számos esetben a rektort és a szenátust is felülírja. Mindez formálisan esetleg növelte az intézmények gazdasági stabilitását, de ugyanakkor gyakran a hatékonyság rovására megy.

Dr. Ábrahám László, a National Instruments (NI) Hungary ügyvezető igazgatója, a Magyar Innovációs Szövetség elnökségének és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal Innovációs Testületének tagja, az Együtt a Jövő Mérnökeiért Szövetség elnöke, ilyen széleskörű tapasztalati háttérrel és áttekintéssel fogalmazta meg a végzettekől a **munkáltatói oldalról elvárt igényeket**. Hangsúlyozta a korszerű, most még gyakran hiányzó tudás szükségét (LEAN, folyamatos fejlesztés, problémamegoldás, projekt management), a versenyszférában elengedhetetlen kompetenciák hiányát (elismerve, hogy ezt elsősorban a gyakorlatban lehet megszerezni), a **folyamatos képzés és továbbképzés** belső igényét, a nyelvtudást, a kommunikációs és emocionális tulajdonságok fontosságát. A fiatalok gyakran türelmetlenek az előrehaladás kérdésében, nem érzékelve reálisan az ehhez szükséges teljesítmény és tapasztalat szükségességét. Mindezekben előrelépéshez **a két szféra jelenleginél hatékonyabb**, sokoldalúbb kapcsolatrendszerére, **együttműködésére** van szükség. Egymás megismerése minden esetben kölcsönös előnyökkel és gyakran jól mérhető eredményekkel járt és jár.

A fórumon a **hozzászólók** megerősítették, több tekintetben aláhúzták az elhangzottakat. Sajnálatos, hogy sem a kormányzat képviselői, sem az egyetemek vezetői nem tisztelték meg részvételükkel a fórumot, pedig csak együttes munkával, vitával, közös felfogással és cselekvéssel lehetséges bármilyen tekintetben előrelépés, a magyar felsőoktatás európai jellegének és hatásának biztosítása.